

ставители на Южна България бѣха се събрали въ старата столица, за да обсъждатъ, заедно съ членоветѣ на учрѣдителното събрание, въпроса на единъ общенароденъ протестъ противъ берлинския договоръ.¹ Въ деня на моето пристигане, въ седмото заседание на събранието, г. М. Д. Балабановъ бѣше пръвъ говорилъ по тоя тъй нареченъ отъ него, общенароденъ въпросъ: прѣдседателтъ, покойниятъ български екзархъ, Антимъ I, покъртенъ отъ рѣчта на г. Балабанова бѣше привелъ „съ сълзи на очи“ съ гласъ разтреперанъ, тихо като че за себе си, но доста внятно, скръбнитѣ думи на пророка Иеремия: „Гласъ въ Рамѣ слышанъ бысть плача и рыданія и вопля: Рахылъ плачущися чадъ своихъ и нехотяще утѣшигся, яко не суть“; по прѣдложението на г. Икономова, подкрѣпено отъ г. г. Цанковъ и Балабановъ, бѣше се челъ мемоартъ на българския народъ, поднесенъ на прѣдставителитѣ на великитѣ сили въ Цариградъ; покойниятъ г. д-ръ Кон. Стоиловъ бѣше си произнесълъ своята първа рѣчь — maiden speech — въ която бѣше оплакалъ сѣдбата на Източна Румелия, „тази друга частъ отъ нашето отечество, на която се запрящава да носи името България“ и на Балкана, „гнѣздото на нашитѣ патриоти, прѣдаденъ отъ берлинския договоръ на турски гарнизони, на едни елементи, надеждата на които е грабежъ и разорение“ и бѣше прѣдложилъ да се обсъди „още веднажъ, слѣдъ толкова и толкова пжти, общенародниятъ въпросъ“, и то „заедно съ другитѣ наши братя, които не могатъ да присѣтствуватъ днесъ тука“, и най-послѣ покойниятъ г. Д. Грековъ бѣше прѣдложилъ, и събранието бѣше избрало, една единадесеточленна комисиия, която да приготви, първо, отговора на тронната рѣчь на князь Дондукова Корсакова и, второ, особно прошение къмъ великитѣ

1) Руското привителство бѣше тогава противъ отиването на източно-румелийски пратеници въ Търново. Азъ държа писмо отъ покойния г. Шепелевъ съ дата 24 януари 1879, въ което пише слѣдното: „Днесъ получихме отъ господарствения канцеларъ телеграма, съ която ни обажда, че императортъ ни заповѣдва да се възпротивимъ на тръгването на румелийскитѣ депутати за Търново, тъй като тоя актъ билъ противенъ на намѣренията на императорското правителство и могълъ да поврѣди дори интереситѣ на южнитѣ българи. Съобщавамъ Ви тая депеша, като мисля, че ще Ви бже възможно да прѣдадете съдържанието и на нѣкои отъ депутатитѣ прѣди тръгването имъ“.